

Nærings- og
fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep.
0032 OSLO

Svar på tillegghøring - Forslag til regelverk for å implementere havbruksmeldingen - fleksibilitet til å utnytte tillatelser på tvers av produksjonsområder

Det vises til tillegghøring vedr. fleksibilitet til å utnytte tillatelser på tvers av produksjonsområder av 15.12.16 med svarfrist 6.1.2017.

Det vises videre til Finnmark fylkeskommunes behandling og svar på høring vedrørende (1) Forslag til regelverk for å implementere nytt system for kapasitetsjusteringer i lakse- og ørretoppdrett jf. [FU-sak 48/16](#) og (2) Melding til Stortinget om vekst i havbruksnæringen jf. [FT-sak 55/15](#). Høringssvarene følger vedlagt jf. vedlegg 1 og 2.

Av opprinnelig høring vedrørende forslag til regelverk for å implementere havbruksmeldingen ble det i tillegg til å videreføre ordningen med interregionalt biomassetak foreslått å gi næringen ytterligere fleksibilitet. Dette enten ved å lette kravet for å få Interregionalt biomassetak (alternativ 1) eller ved en generell adgang til interregionalt biomassetak (alternativ 2).

I henhold til tillegghøring som vist til overfor, følger det at departementet foreslår et tredje alternativ. Dette alternativet omfatter en generell adgang for alle til å utnytte en tillatelse innenfor tre produksjonsområder som grenser til hverandre, inkludert det området tillatelsen er hjemmehørende i. Dette uten krav om videreforedling.

Finnmark fylkeskommune viser til at alle alternativene gir bedre fleksibilitet for næringen, men at dette vil få negativ betydning for andelen fisk som videreforedles ved at krav om videreforedling senkes fra 25 % til 15 % i alternativ 1, og at krav om videreforedling fjernes helt etter alternativ 2 og nytt alternativ 3. Med tanke på at videreforedlingsvirksomhet står for mange viktige arbeidsplasser i kystdistriktene, mener Finnmark fylkeskommune at kravet om videreforedling av minimum 25 % av fisken må stå fast jf. dagens regler for interregionalt biomassetak.

Finnmark fylkeskommune mener at adgangen til flytting av kapasitet mellom produksjonsområder vil øke behovet for nye lokaliteter og utløse et press for mer areal til oppdrettsformål. Videre vil endringen kunne føre til et større potensiale for konflikter og utfordringer relatert til planlegging av kystsonen. Samtidig er det stadig større behov for etablering av smitteforebyggende lokalitetsstrukturer og områdedrift. Dette vil kreve regional og interkommunal tilnærming til kystzoneplanlegging, og et bedre og betydelig utvidet kunnskapsgrunnlag for slik planlegging enn man har i dag.

Postadresse
Postboks 701
9815 VADSØ
postmottak@ffk.no

Besøksadresse
Henry Karlsens plass 1
9800 VADSØ
www.ffk.no

Telefon +47 78 96 30 00
Telefaks +47 78 96 30 01

Org.nr 964 994 218
Bankkonto 4930.09.12051

Feltkode endret

Feltkode endret

Feltkode endret

Med hensyn til adgang til utnyttelse av tillatelser i ulike områder står Finnmark fylkeskommune fast ved at slik flytting må kun tillates fra det produksjonsområdet hvor tillatelsen er hjemmehørende og eventuelt til nærmeste tilgrensende produksjonsområde innenfor samme fylke. Slik dagens tillatelser er bundet til fylker, må fremtidige nye tillatelser være bundet til det området eller sonen den tilbys i.

Finnmark fylkeskommune støtter følgelig ikke forslag til nytt alternativ der alle gis en generell anledning til å til å utnytte en tillatelse innenfor tre produksjonsområder som grenser til hverandre, inkludert det området tillatelsen er hjemmehørende i. Dette i henhold til FU-sak 48/16 og FT-sak 55/14.

Vadsø, 21. desember 2016

Hilde C. j. Mietinen
næringssjef

Johanne Salamonsen

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Vedlegg:

1. Svar på høring - Forslag til regelverk for å implementere nytt system for kapasitetsjusteringer i lakse- og ørretoppdrett
2. Svar på høring - Melding til Stortinget om vekst i norsk laks- og ørretoppdrett

Feltkode endret

Feltkode endret

Nærings- og
fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep.
0032 OSLO

Svar på høring - Forslag til regelverk for å implementere nytt system for kapasitetsjusteringer i lakse- og ørretoppdrett

Det vises til høringsbrev datert 24.06.2016. Finnmark fylkeskommune ved fylkesutvalget (FU) 2015-2019 har behandlet saken i møte 20.09.2016 sak 48/16. Fylkesutvalget vedtok enstemmig å avgi følgende hørings svar i saken:

Fylkeskommunen/region må beholde sine oppgaver i forbindelse med tilrettelegging for oppdrettsnæringen.

Det er helt uakseptabelt å flytte disse ut av fylkeskommunen/region, som foreslått. Dette oppfattes som en mistillit til regionalt nivå, og rimer dårlig med intensjonen i regionreformen. Det regionale nivået må ha en betydelig innflytelse i forhold til konsesjoner, tildelinger og plasseringer.

Før-var-prinsippet må gjelde også i oppdrettsnæringen. En ukritisk økning i biomasse uten å vurdere hvordan risiko dette gir for økt lakselus- konsekvenser samt fare for rømming og eventuell forurensing av villaksstammer, må ikke forekomme.

1. Finnmark fylkeskommune støtter i prinsippet forslaget om å sikre miljømessig bærekraftig vekst i havbruksnæringen på lang sikt gjennom bruk av handlingsregler. På den annen side mener fylkeskommunen at summen av departementets forslag, til ordninger og unntaksbestemmelser for å imøtekomme næringas ønske om fleksibilitet, vil svekke den miljømessige hensikten med ordningen.
2. Finnmark fylkeskommune konstaterer at regelverk og regulering av næringen begynner å bli svært komplisert og omfattende både for næringsaktørene, for forvaltnings- og tilsynsmyndighetene og ikke minst for samfunnet for øvrig. Fylkeskommunen mener den foreslåtte ordningen vil føre til betydelig mer byråkratisering, en mer komplisert forvaltning og mindre forutsigbarhet.
3. Dersom ordningen skal fungere etter hensikten, må de modeller og inngangsdata som skal danne grunnlag for vurderingene være robuste og pålitelige. En kritisk faktor er om rapporterte luseverdier og biomassetall fra oppdretterne reflekterer de faktiske forhold. Muligheten til økning eller reduksjon av produksjon er direkte knyttet til dette, og

muligheten til å fremstille lusesituasjonen som bedre enn den er, er til stede. Tilliten til systemet betinger at det tilføres økte ressurser og utvikles effektive kontroll- og sanksjonsordninger, noe som vil medføre betydelig økte kostnader.

4. Finnmark fylkeskommune mener adgangen til utstrakt flytting av kapasitet mellom produksjonsområder vil øke behovet for nye lokaliteter og utløse et press for mer areal til oppdrettsformål, et større potensiale for konflikter og utfordringer relatert til planlegging av kystsonen. Samtidig er det stadig større behov for etablering av smitteforebyggende lokalitetsstrukturer og områdedrift. Dette vil kreve regional og interkommunal tilnærming til kystsoneplanlegging, og et bedre og betydelig utvidet kunnskapsgrunnlag for slik planlegging enn man har i dag.
5. Finnmark fylkeskommune mener det må legges sterke begrensninger på forslaget om anledning til flytting av produksjonskapasitet inn i «grønne» områder. Uten vesentlige begrensninger på en slik adgang, vil det genereres et behov for lokaliteter i flere produksjonsområder for å kunne være mest mulig fleksibel. Dette vil bidra til et økt press på allerede begrensede arealer i kystsonen.
6. Finnmark fylkeskommune er imot at det skal kunne flyttes produksjonskapasitet til et hvilket som helst produksjonsområde i landet. Dette vil legge opp til en flytting av produksjonskapasitet nordover hvor lusenivåene er vesentlig lavere enn lengre sør. Slik flytting må kun tillates fra det produksjonsområdet hvor tillatelsen er hjemmehørende og eventuelt til nærmeste tilgrensende produksjonsområde innenfor samme fylke.
7. Finnmark fylkeskommune er positiv til at laksetildelingsforskriften § 34 bør opphøre. Den har gitt utfordringer både for forvaltning og næringsaktører. Imidlertid har regelen også fungert som en begrensning på hvor mange lokaliteter en aktør kan ha, og slik sett fungert etter det som opprinnelig var hensikten – nemlig å oppnå en effektiv arealbruk og hindre unødig beslaglegning av lokaliteter. Nå foreslås regelen fjernet uten å erstattes av noe. Uten en konkret og lovhjemlet begrensning å vise til, mener fylkeskommunen at det blir det vanskelig å sikre at arealene utnyttes effektivt.
8. Finnmark fylkeskommune konstaterer at forslaget vil medføre størst fleksibilitet for aktører med lokaliteter og tillatelser i flere og tilgrensende produksjonsområder. Slike aktører har i dag ofte fleksibilitet gjennom interregionalt biomassetak og/eller konsernbiomasse, og får dette videreført i denne nye ordningen. Ordningen kan slik sett virke konkurransevridende.
9. Finnmark fylkeskommune viser til at departementet foreslår å gi næringen ytterligere fleksibilitet – enten ved å lette kravet for å få Interregionalt biomassetak (alternativ 1) eller ved en generell adgang til interregionalt biomassetak (alternativ 2). Med bakgrunn i at videreforedlingsvirksomhet står for mange viktige arbeidsplasser i kystdistriktene, mener Finnmark fylkeskommune at kravet om videreforedling av minimum 25 % av fisken må stå fast.
10. Finnmark fylkeskommune er kritisk til departementets forslag om unntak fra handlingsregelen, men ser imidlertid til at produksjonsområdene fortsatt er relativt store, og at det følgelig kan være grunnlag for unntaksbestemmelser. Finnmark fylkeskommune konstaterer at departementet mener at alternativ 1-3 vil representere produksjonsområder hvor lusestatusen er så god at produksjonskapasiteten uansett vil kunne øke (grønt område), og ikke vil være avhengig av unntak fra handlingsregelen for å få vekst. Dersom oppdretterne skal stimuleres til å begrense lusenivåene mest mulig, bør man sette strenge unntakskriterier og velge ett av alternativene 1-3.

11. Finnmark fylkeskommune registrerer at departementet i forslaget legger opp til en flytting av oppgaver som i dag tilligger fylkeskommunen til fiskeridirektoratet. Fylkeskommunen ser utfordringer med dette, og mener at forutsetningen for en vellykket innplassering og innfasing av ordningen som helhet vil svekkes dersom det ikke tillegges føringer om dialog og koordinering med fylkeskommunen og øvrige sektormyndigheter.
12. Finnmark fylkeskommune vil at det innføres merking av oppdrettslaks/ørret slik at det kan spores ved eventuell rømming, og gir bedre mulighet for kontroll.

Med hilsen

Johanne Salamonsen

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Nærings- og
fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep.
0032 OSLO

Svar på høring - Melding til Stortinget om vekst i norsk laks- og ørretoppdrett

Det vises til høringsbrev datert 07.11.2014. Høringen er behandlet av fylkestinget i møte 10.12.2014, jf. FT-sak55/14 «Høring – Melding til Stortinget om vekst i norsk lakse- og ørretoppdrett». Fylkestinget fattet følgende vedtak i saken:

1. Finnmark fylkeskommune forutsetter at en fremtidig vekst i havbruksnæringen skal baseres på miljømessig bærekraft. En femdobling av dagens produksjon vil først bli tatt opp til vurdering når oppdrettsnæringen kan garantere at sikkerheten for miljøet blir ivaretatt på en seriøs og ansvarsfull måte. Den store lakserømmingen man alt for ofte opplever, og de negative virkninger rømt oppdrettslaks har for villaksen er bekymringsverdig.
2. Finnmark fylkeskommune påpeker imidlertid at det kan framstå som noe usikkert hvorvidt formålet med stortingsmeldingen er å tilrettelegge for en forutsigbar og miljømessig bærekraftig vekst i havbruksnæringen, eller om det er å innfri forskernes visjon om en femdobling av dagens produksjon innen 2050. Arealbruken på sjø og land vil være en kritisk faktor, og her vil kommunene være den selvfølgelige tungen på vektskålen for slike tildelinger. Forskning på nye metoder for å hindre spredning av lakselus må iverksettes, og Finnmark fylkeskommune ønsker løsninger som utelukker bruk av kjemiske midler. Tettheten i laksemerdene bør reduseres, fordi sykdom og lakselus øker med stor tetthet.
3. Finnmark fylkeskommune anser alternativ tre «Innføring av handlingsregel basert på miljøindikatorer» som det mest fornuftige vekstalternativet tatt regjeringens mål og forutsetninger for vekst i betraktning. Fylkeskommunen mener videre at dette alternativet vil være mest hensiktsmessig med tanke på å løse gjeldende og eventuelle nye havbruksrelaterte miljøutfordringer.
4. Finnmark fylkeskommune er positiv til at kysten deles inn i produksjonsområder. Det forutsettes i denne sammenhengen at produksjonsområdene ikke settes for store, og at det er naturlige avgrensninger/branngater mellom produksjonsområdene slik at områdene i minst mulig grad påvirker hverandre.

5. Finnmark fylkeskommune mener at et system med produksjonsområder og/eller soner må sikre at vekst ikke kan tilbys i soner eller områder som er vurdert å ha høy miljøpåvirkning (rød) eller moderat miljøpåvirkning (orange). Fylkeskommunen mener at alternativet med handlingsregler og miljøindikatorer vil kunne virke mot sin hensikt dersom departementets forslag om at et helt produksjonsområde skal kunne få én farge ved at ulike soner vektas opp mot hverandre. Finnmark fylkeskommune er derfor mot at ulike soner vektas mot hverandre.
6. Finnmark fylkeskommune mener at det ikke under noen omstendigheter skal være tillatt å flytte tillatelser mellom ulike produksjonsområder, da dette vil redusere incentivene til eksisterende oppdrettere i et område til å drive miljømessig bærekraftig. Slik dagens tillatelser er bundet til Fiskeridirektoratets regioner, må fremtidige tillatelser være bundet til det området eller sonen den tilbys i. Ved eventuell endring i Fiskeridirektoratets regioner, eller fremtidig endring av produksjonsområder, mener fylkeskommunen at dette ikke skal bidra til at tillatelsene kan benyttes i nye regioner/områder enn de opprinnelig var ment for.
7. Finnmark fylkeskommune støtter ikke departementets syn på at det per dato kun er lus og utslipp som er best egnet som miljøindikator i en handlingsregel for kapasitetsjustering. Fylkeskommunen mener at både medikamentbruk og rømming må være med som miljøindikator. Fylkeskommunen er følgelig positiv til at utfordringen med rømming behandles særskilt i et eget løp.
8. Finnmark fylkeskommune mener at departementets forslag til alternative risikoprofiler ikke er forenlig med forslaget om at miljømessig bærekraft skal være den viktigste forutsetningen for vekst. Dette med bakgrunn i at risikoprofilene fastsetter hvor stor en eventuell vekst skal være uten at man har vurdert miljøtilstanden og effektene av foregående justeringer. Fylkeskommunen mener følgelig at det ikke bør fastsettes eller velges risikoprofiler som foreslått i høringsnotatet.
9. For å sikre miljømessig bærekraft forutsetter Finnmark fylkeskommune at eventuelle kapasitetsøkninger er moderate, og at tidsintervallet mellom justeringene er lange nok til at effekten kan evalueres på en hensiktsmessig måte.
10. Kommunal motivasjon for å tilrettelegge for havbruksnæringen er helt avgjørende med tanke på forventet og ønsket vekst i norsk havbruksnæring. Finnmark fylkeskommune støtter departementets forslag med tanke på prissetting av vederlagene, men stiller spørsmålsteget ved at departementet ikke har vurdert hvorvidt hele eller deler av vederlagene, eller andre midler, er tiltenkt som kompensasjon for at vertskommuner stiller produktivt areal til disposisjon.
11. Konsekvensutredning. Økt biomasse kan gi vesentlige virkninger for miljø og samfunn og da bør det gjennomføres en konsekvensutredning før det gis tillatelse til økning. Konkret må følgende beskrives og vurderes i en konsekvensutredning: Hvordan vil økningen i MTB kunne påvirke mengden av rømt oppdrettslaks? Avbøtende tiltak må vurderes og beskrives. Vil en økning i MTB gi økt smittepress fra lakselus samt bidra til økt smittespredning av andre typer sykdommer? Avbøtende tiltak må vurderes og beskrives. Hvilke konsekvenser vil en økning av MTB kunne gi i forhold til utslipp fra lokaliteten? Avbøtende tiltak må vurderes og beskrives. Det biologiske mangfoldet under vann må kartlegges nærmere. Det må utarbeides en konsekvensvurdering om hvilke effekter en økt MTB kan ha på det biologiske mangfoldet i området. Avbøtende tiltak må vurderes og beskrives. Bruk av legemidler på lokaliteten og mulige negative effekter på natur og miljø må beskrives og vurderes nærmere. Avbøtende tiltak må vurderes og beskrives.

Med hilsen

Johanne Salamonsen

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Likelydende brev sendt til:

Mottaker

Nærings- og
fiskeridepartementet

Kontaktperson

Adresse

Postboks 8090 Dep.

Post

0032 OSLO